

COPYRIGHT KAISA VUORINEN

KAISA VUORINEN
KM, ERITYISOPETTAJA

♥ AURIN-
KOISTA
PÄIVÄÄ

♥ ILOISIA
AJATUKSIA
SINULLE

♥ SUUKKO-
SULLE

♥ KIITOS
ETTA OLET
SIINÄ

♥ SUUKKO-
SULLE

♥ SÄ OOT
SÖPÖ

♥ VOIMAHALI
SULLE

♥ OLET
VARMASTI
ROHKEA

♥ OLET
KOMEA/
KAUNIS

♥ OLET
ILOISEN
NÄKÖINEN
KAVERI

♥ OLET
ILOISEN
NÄKÖINEN
KAVERI

♥ HANAA
TALVIPÄIVÄÄ
SINULLE

© Kaisa Vuorinen

COPYRIGHT KAISA VUORINEN

Jos haluat pyytää käsiä,
on ensin kosketettava
sydämiä.

John C Maxwell

SAULI

Sitra: Ratkaisu100 –pääpalkinto 2018

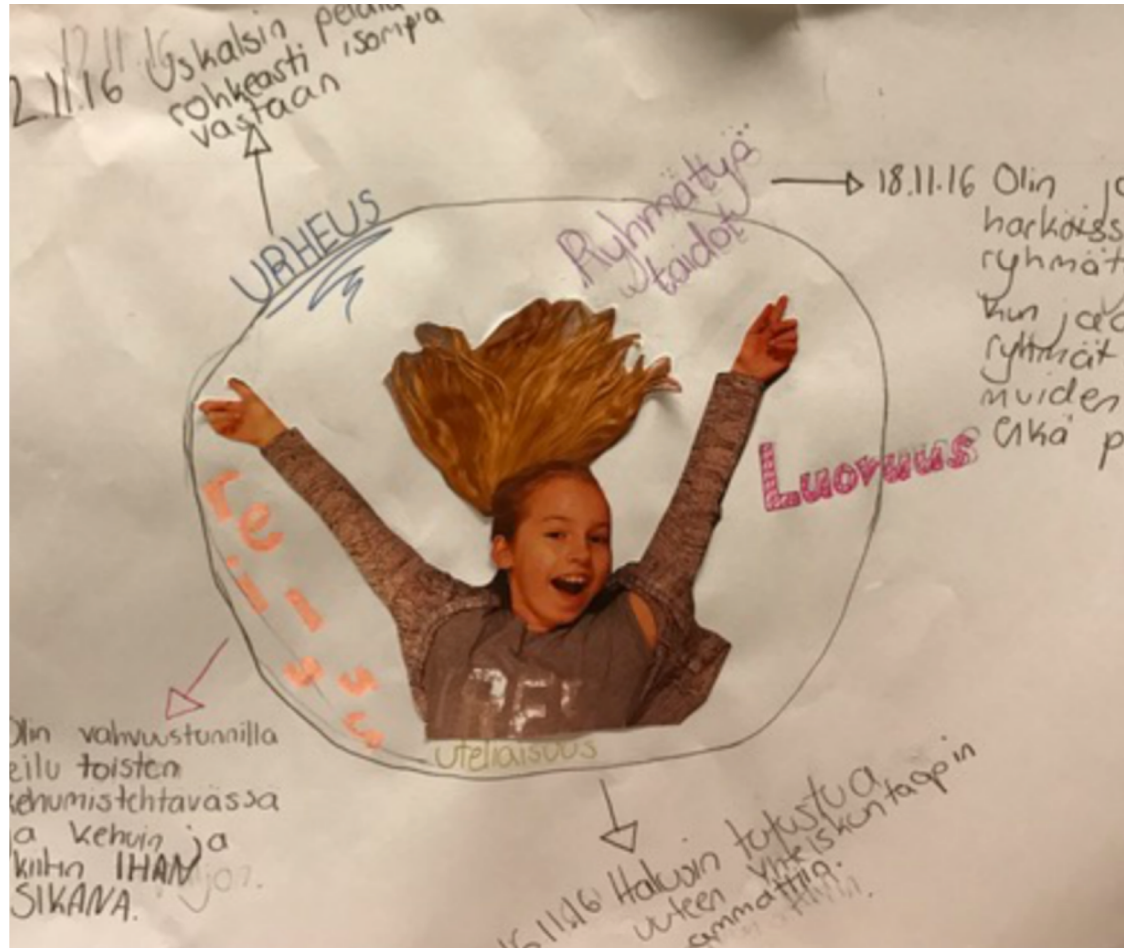

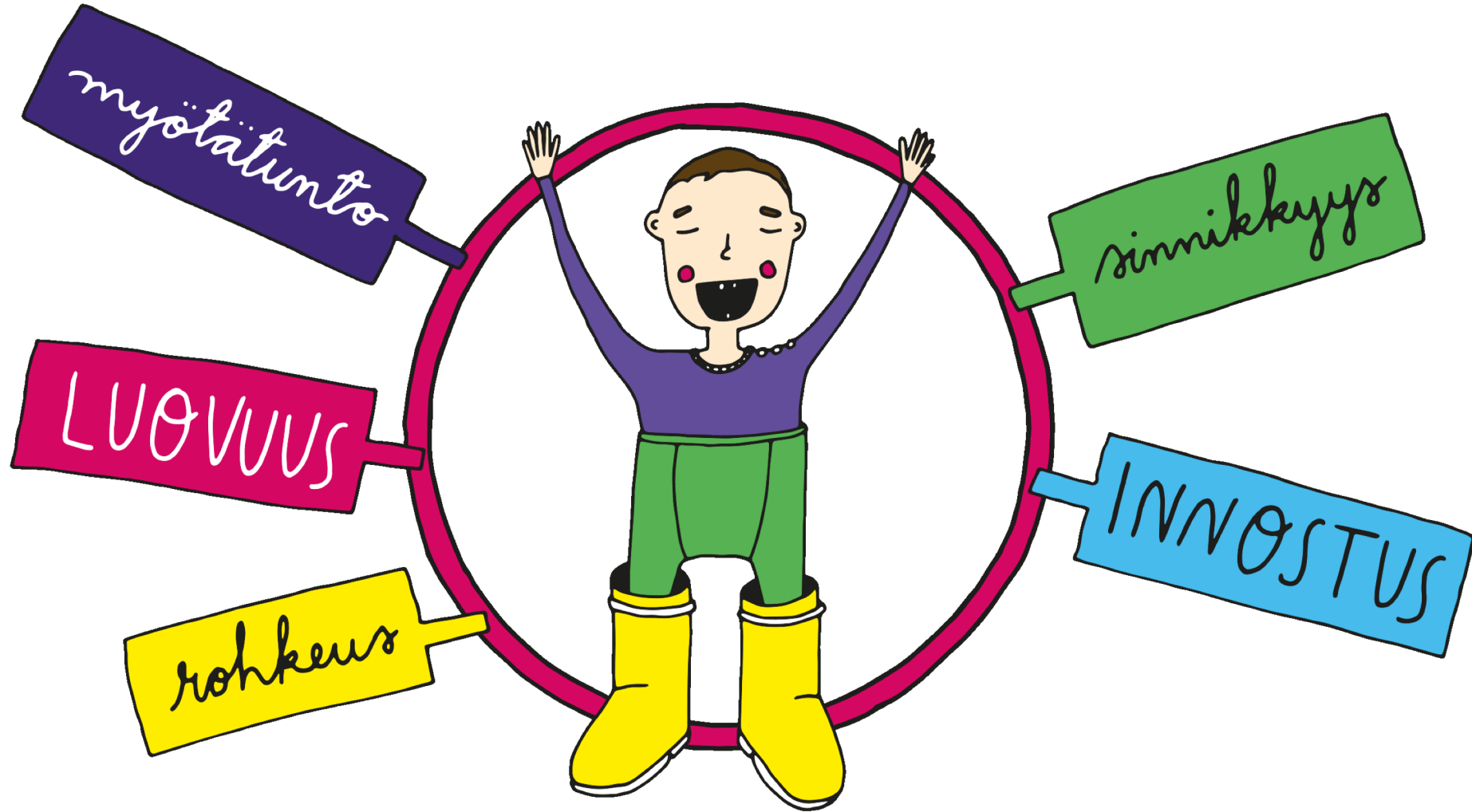
**"Ratkaisumme
kokoaa positiivisia
osaamiskokemuksia
alustalle, jonka avulla
koululaisen
osaamisesta syntyy
positiivinen
kehitystarina."**

POSITIIVINEN CV
KAISA VUORINEN

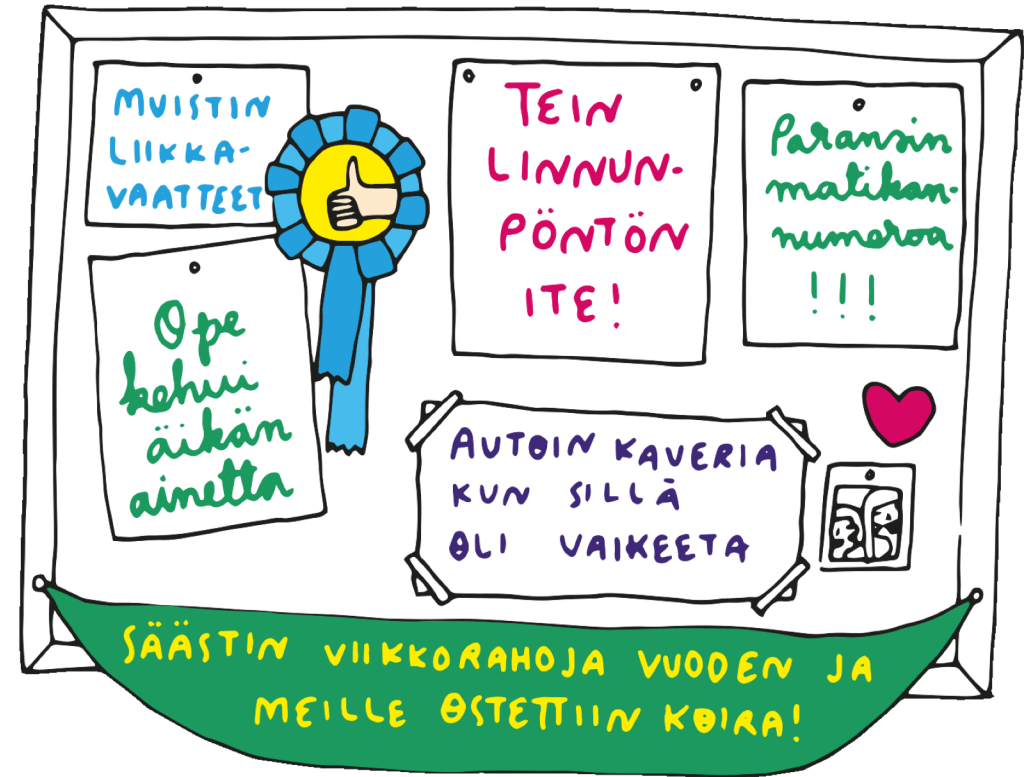
POSITIIVINEN CV

POSITIIVINEN CV

oot tosi kiltti ja luova!
 Oot sinnikäs ja hyvä ystävä!

Oot super hyper reilu,
 luotettava ja huolellinen
 ♥♥

Oot ahkera ja luotettava.
 Teet kaiken tosi huolel-
 lisesti!

Olet tosi sinnikäs ja
 reilu kaveri.

Olet kaunis ja
 Luova ♥

oot ystävällinen

MINÄ ITSE

Auulia

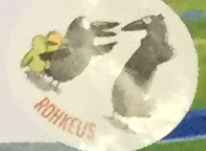
reipas

Sinnikäs

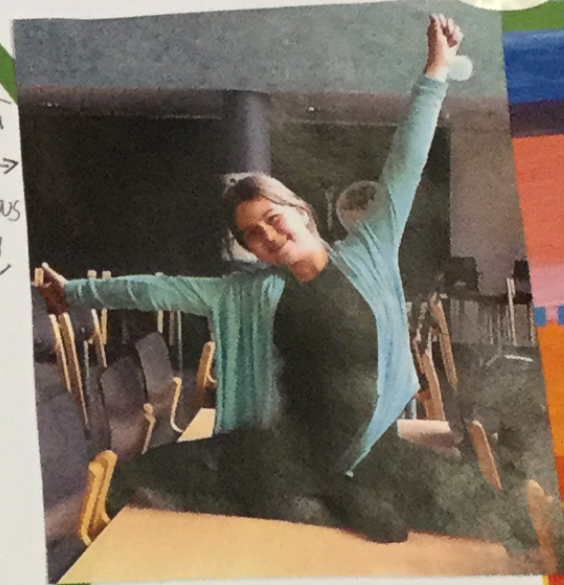
Koulu-
 Projek-
 teista
 huoleh-
 tiva.

Koulussa mm. innostus,
 orat mm. innostus,
 otlaminen, rohkeus ja
 johtajuus.
 Ti. Hanna-ope

Yuonna
 2016 →
 vahvuus
 kuva

Olit
 Piehenä
 energinen,
 villkas, reipas
 liikkuvainen ja
 sinnikäs

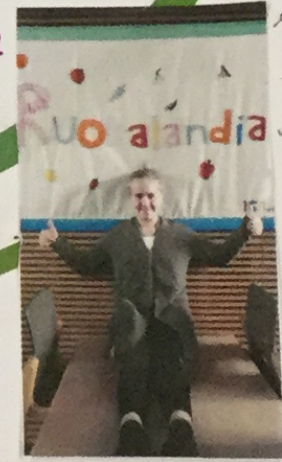
-Katri 2016

Yuonna 2007
 Jenteissä →

← Moleilla vuonna
 2017

iloinen

innoissani
 koulusta

Yuonna 2017
 ← Vahvuuskuva

"oot hyvä ja jos sä
 et onnistu ekalla kerralla
 sä yrität uudestaan kunnes
 sä onnistut"
 -Balettikaveri

"Meidän perheessä parasta
 on lomamatkat"
 -pikkureli 6v

"Sinun vahvuuksia
 on 1. Sinnikkyys 2. järjes-
 tämätaito 3. Innokkuus"

"Yrität etkä löysäile"
 -Katri, Balettikaveri

"TERVETULOA KOULUTUKSEEN!"

ILOLLE, JOKA SYNTYY TOISEN IHMISEN
TEKEMISESTÄ ILOISEKSI, EI VOI LASKEA HINTAA.

COPYRIGHT KAISA VUORINEN

See the light in others,
and treat them as if
that is all you see.

Dr. Wayne Dyer

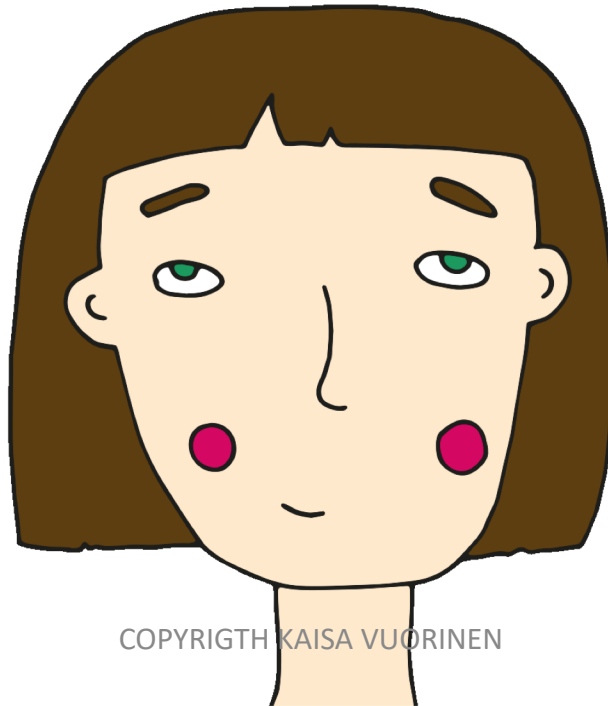
Photo by Lichtmagnet

 Symphony of Love

COPYRIGHT KAISA VUORINEN

mitä tulee paikalle
KUN SINÄ TULET PAIKALLE?

CHECK IN!

Mitä sinä osaat?

Mikä sinua kiinnostaa?

Mitä hyvää ja kaunista
tuot paikalle?

Mitä
maailma
tarvitsee?

CHECK IN!

Kerro vierustoverillesi:
"Mitä toit tänään tullessasi?"

Kerro ainakin yksi myönteinen
ja arvokas asia sinusta!

ryhmätyötaidot

rohkeus

KIITOLLISUUS

sinnikkyyys

MYÖTÄTUNTO

SISU

huumorintaju

REHELLISYYS

reiluus

NÄKÖKULMANOTTOKYKY

HARKITSEVUUS

myötäinto

itsesäätely

sinun omasi?

toiveikkuus

JOHTAJUUS

vaatimattomuus

innokkuus

KAUNEUDEN ARVOSTUS

sosiaalinen älykkyyys

OPPIMISEN ILO

huoruuus

RAKKAUS

arviointikyky

YSTÄVÄLLISYYS

henkisyys

UTELIAISUUS

COPYRIGHT KAISA VUORINEN

© Kaisa Vuorinen

A close-up photograph of a pair of hands holding a large quantity of ripe, red strawberries. The strawberries are vibrant red with visible green leaves and small seeds. The hands are positioned at the bottom and sides, cradling the fruit. The background is blurred, showing a person's torso in a blue and white striped shirt.

HYVÄÄ SAA KYLVÄÄ
KUKKURAMITOILLA YMPÄRISTÖÖN.
ELÄMÄ TASAA KYLLÄ YLIMÄÄRÄISET.

Keskittymällä onnistumisiin, luomme
maailmaa,
jossa pärjäämme puutteistamme
huolimatta.

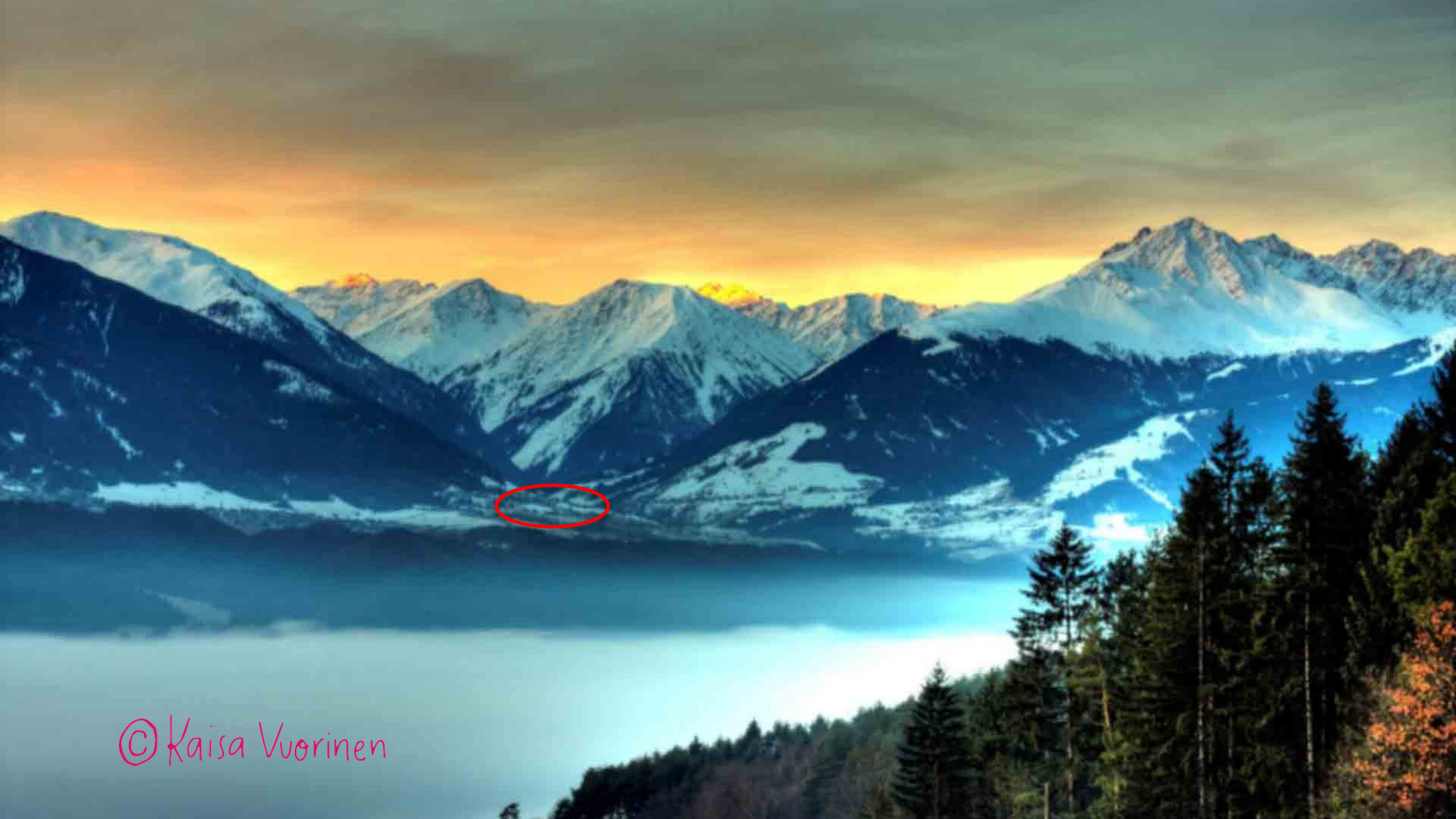

COPYRIGHT KAISA VUORINEN

© Kaisa Vuorinen

Paha pitää huolen itsestään, hyvää pitää helliä

Lapsuuden hyvinvointia kehystävät muun muassa rajat ja rakkaus, turvallisuus ja hyväksyntä. Se, mitä kasvatustavoitteita näihin käsitteisiin sisältyy vaihtelee.

Hyvinvointia voidaan opettaa ja oppia pitkälti epäedullisista oloista huolimattakin.

Hyvinvoinnin opettaminen ei kuitenkaan ole toistaiseksi kuulunut varhaiskasvatus- tai opetussuunnitelmiin, vaan sen on kenties otaksuttu seuraavan yleisempien kasvatustavoitteiden, oppimisvalmiuksien ja akateemisten taitojen saavuttamista – kuin itsestään.

Herkkyys negatiivisuudelle syö kuitenkin mielen kuntoa. Hyvää on noudettava tietoisesti esiin ja sen siementämistä on opetettava.

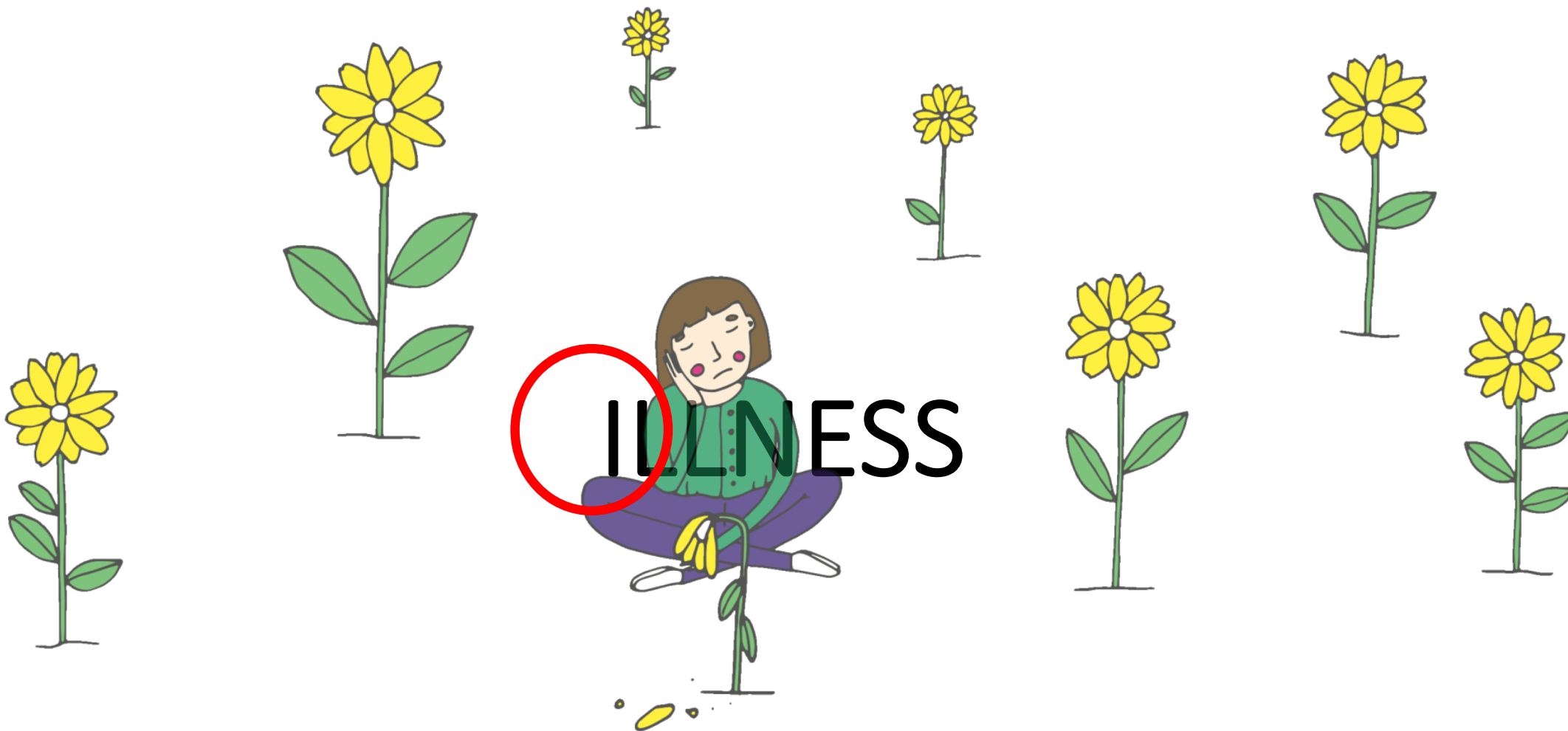
Uusitalo-Malmivaara & Vuorinen,
2015

- **Evoluutio valinnut keskittymään vaaroihin ja riskeihin**

Kivikausi tai digiaika, löytöretkeilijä tarvitsee lauman

Ja lisää...

- Mieli työskentelee motivoituneemmin välttääkseen huonon minäkäsityksen kuin rakentaakseen hyvän
- Huonot vaikutelmat ja stereotypiat muodostuvat hyviä nopeammin ja ovat vaikeammin purettavissa kuin hyvät
- Paha puhunta leviää nopeammin kuin hyvä

Uusitalo-Malmivaara & Vuorinen,
2015

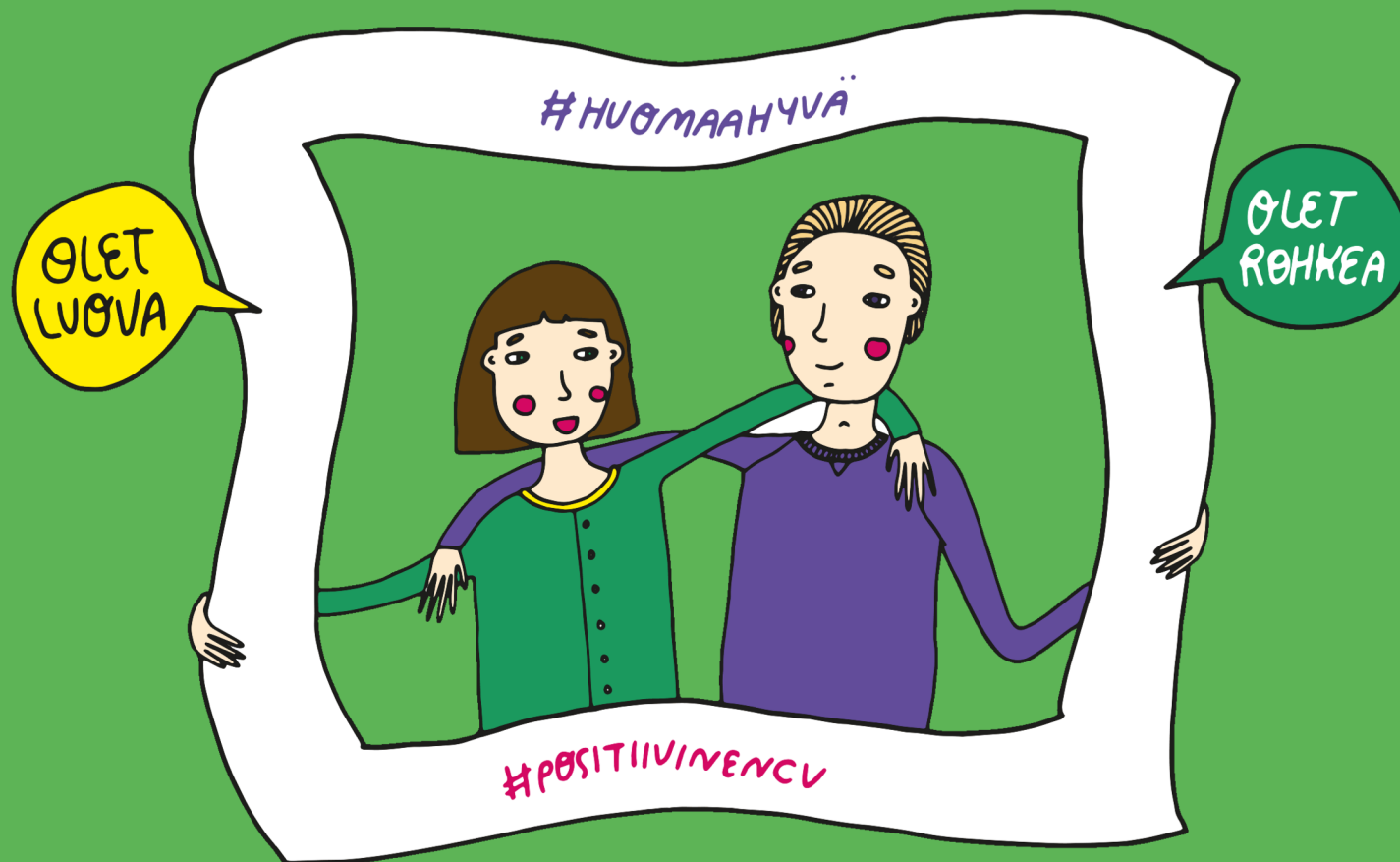

Myötätuntoinen kohtaaminen

- Aikuisen myötätunto toimii suojakilpenä
- Lapsen tulee saada aikuisen kannustusta ja riittävästi onnistumisen kokemuksia, kehittyy kyky pärjätä pikku hiljaa myös omillaan.
- (Sajaniemi 2017)

”Kohtaamiset ovat mielen vitamiineja”

Fredrickson, 2013; 2005 ”Micromoments of love”

COPYRIGHT KAISA VUORINEN

© Kaisa Vuorinen

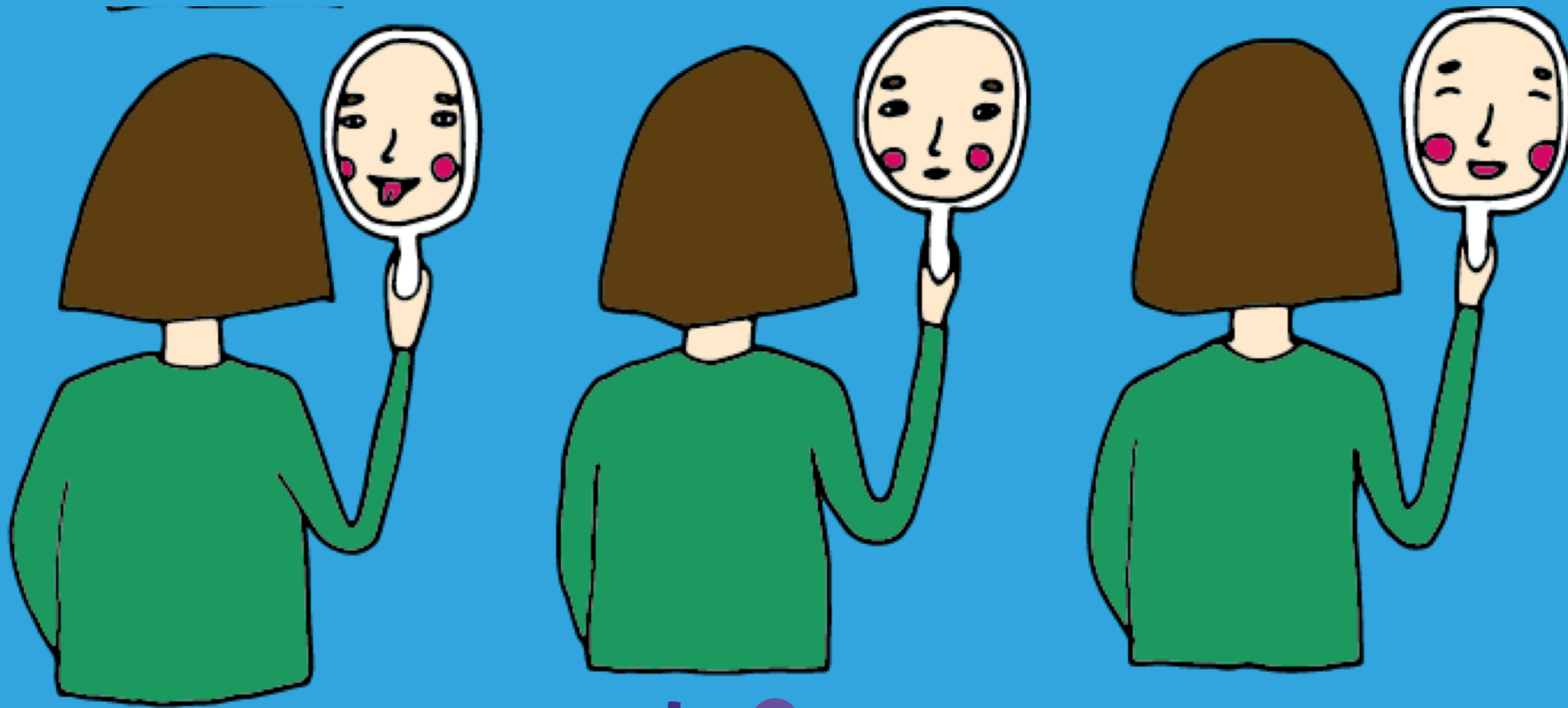
Lapset tarpeet ansaitsevat tulla kuulluiksi

- ”Lasta ei kasvateta siksi, että hän olisi mahdollisimman mukava ja vaivaton meille, vaan siksi, että hän terveenä ja väkevänä voisi täyttää tulevan paikkansa ja löytää itsensä.”

- Maria Jotuni

HUOMAA HYVÄ! –LINSSIT!

”Kun muutat sitä miten
katsot ihmisiä, myös
ihmiset joita katsot,
muuttuvat”

MAX PLANK & O-P HEINONEN 2018.

COPYRIGHT KAISA VUORINEN

- Myönteiset tunnetilat vahvistavat henkilökohtaisia voimavaroja
- Kun olet iloinen->
- Kontrolloit vähemmän itseäsi
- olet leikkisämpi & luovempi,
- lähestyt herkemmin ja välittömämmin toisia ihmisiä,
- pysyt paremmin suhteellistamaan arjen hankaluuksien merkityksen ja kohtaamaan ne, sekä
- palautumaan haastavista tilanteista.
- Jari Hakanen 2011

- Aivan pienetkin myönteisten tunteiden välähdykset, *rakkauden mikrohetket* (Fredrickson 2013) vaikuttavat neurobiokemiaamme.
- Turvallisuudentunteen kokeminen vapauttaa ajattelun tutkimiselle ja tuntemattoman kokemiselle ja erityisesti liittyminen toisiin ihmisiin helpottuu.

COPYRIGHT KAISA VUORINEN

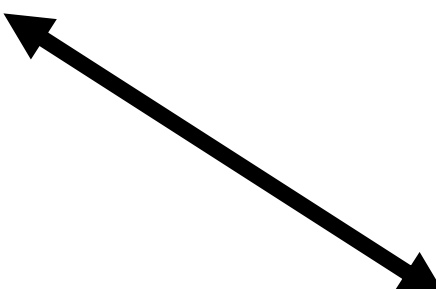

Ks. Esim. Salmela-Aro ym. 2008.

Fredrickson ym. 2004. The broaden-and-built-theory of positive emotions.

OECD, The nature of learning. 2012.

• **MYÖNTEISET
TUNTEET**

OPPIMINEN

MYÖNTEISET TUNTEET

**LAAJENTAA
AVAA
RAKENTAA**

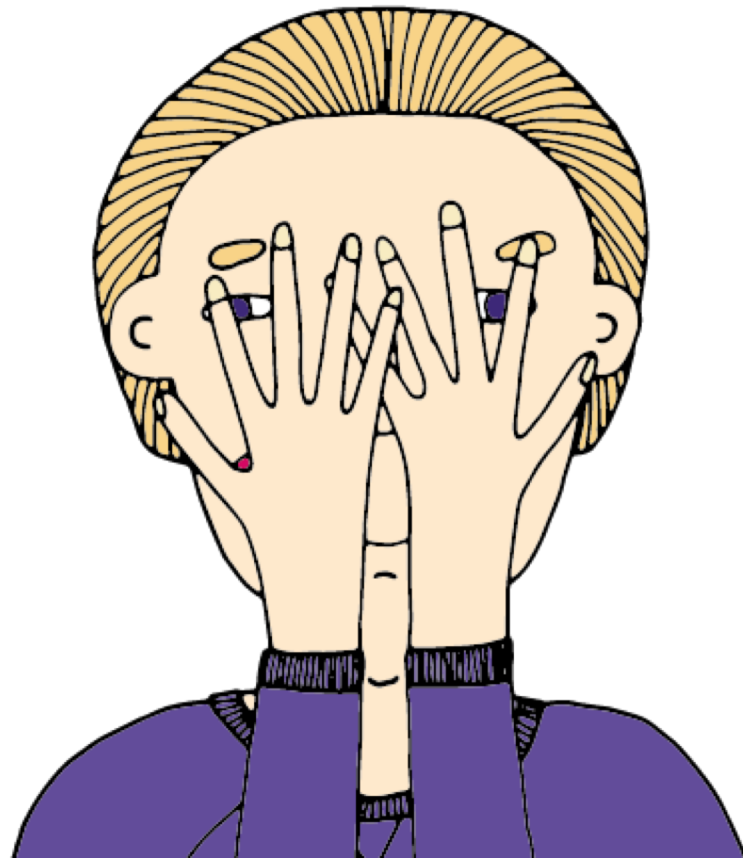

ARKIPÄIVÄN TAIKAA

COPYRIGHT KAISA VUORINEN

Hyvän huomaaminen on
JOKAISEN lapsen ja nuoren oikeus

OSALLISUUS & AUTONOMIA

Deci & Ryan 2000.

LÄHEISYYS

KYVYKKYYS

COPYRIGHT KAISA VUORINEN

Kannusta minut vahvaksi!
Huomaa hyvä minussa!

**AUTA MINUA
ONNISTUMAAN!**

VAHVUUDET

COPYRIGHT KAISA VUORINEN

VAHVUUDET

SUORIUTUMINEN

ENERGISYYS

AUTENTTISUUS

OMISTAJUUS

KEHITYS

PSYKOLOGISET PERUSTRPEET

COPYRIGTH KAISA VUORINEN

Deci & Ryan, 2000; Govindji & Linley, 2007.

© Kaisa Vuorinen

VAHVUUDET

HYVINVOINTI

COPYRIGHT KAISA VUORINEN

© Kaisa Vuorinen

Character strengths are the fuel and rudder that energize and direct our talents. (Linkins, 2012)

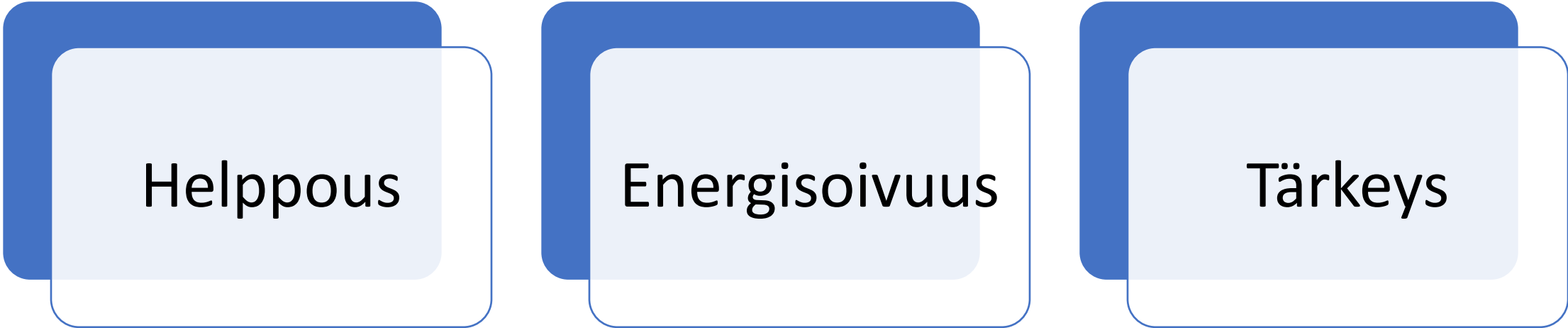

COPYRIGHT KAISA VUORINEN

© Kaisa Vuorinen

Ydinvahvuudet

Käytä yhtä ydinvahvuuttasi (signature strength) uudella tavalla joka päivä
(Gander et al. 2013; Seligman et al., 2005)

Helppous

Energisoivuus

Tärkeys

”Meille kaikille
on tuttua,
miten
puhkeamme
kukkaan
sellaisen
ihmisen lähellä,
joka näkee
meissä hyvää ja
osaa
houkutella
esiin parhaan
meistä.

COPYRIGHT KAISA VUORINEN

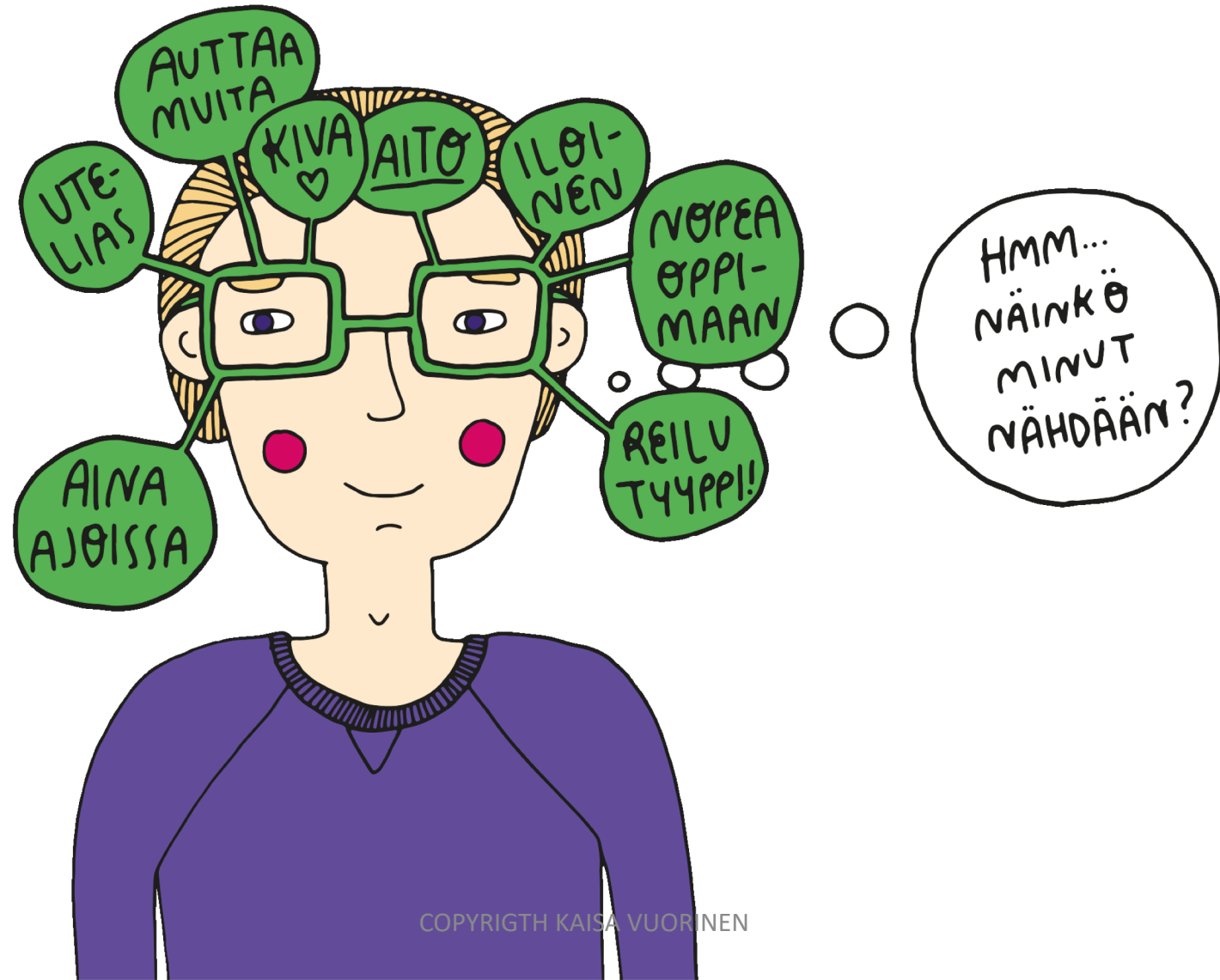
”Ja tiedämme, miten
Kuihdumme sellaisen
Ihmisen lähellä, joka
koko ajan löytää meistä
vikoja.”

Desmond Tutu

PALAUTE

COPYRIGHT KAISA VUORINEN

MIKÄ MENI HYVIN?

HUOMAA HYVÄ LAPSESSA!

ANKKUROI huomio myönteisiin!

Tutki, miltä sinusta tuntuu?
Miten vaikuttaa vuorovaikutukseen?

MIKÄ MENI HYVIN?

Huomaa hyvä,
sensitiivisesti!
KYSYMYKSET!

Helpompi huomata
jatkossa ja kehua, kannustaa!

Se, mihin kiinnität
huomion, **LISÄÄNTYY!**
KOHTI JOTAIN!

Sanallista,
anna huomiota,
anna edistettä!
USKALLA vaikuttua!

A close-up photograph of a hand holding a dandelion seed head. The hand is positioned at the bottom, with fingers gently gripping the base of the seed head. The dandelion seeds are white and feathery, radiating outwards in all directions. The background is a soft, out-of-focus greyish-blue, suggesting an outdoor setting. The overall mood is calm and contemplative.

SISÄINEN TURVALLISUUS!

COPYRIGHT KAISA VUORINEN

MIKROPALAUTE

PROF. JARI HAKANEN 2018

COPYRIGHT KAISA VUORINEN

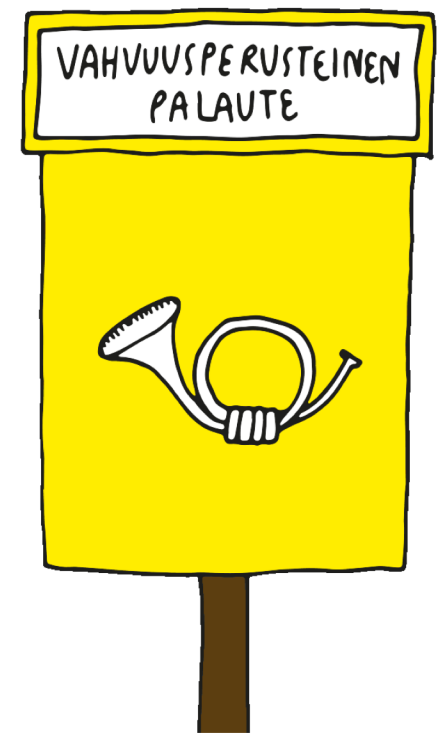
MIKKKA on...

KIVA LEIKKIKAVERI, HYVÄ
LEIKKIMÄÄN PIILOSTA, HIPPA-
LEIKKEJÄ, KOTISTA, HASSU,
TAITAVA ASKARTELIJA, HYVÄ
MAISTAMAAN JA SYÖMÄÄN
ERILAISIA RUOKIA, TRAKTORI-
TIETÄJÄ!

YLIVIESKA, MUSAMURUNEN

COPYRIGHT KAISA VUORINEN

TIMPURIT
HUOMAA HYVÄN
UUDELLA TAAJUUDELLA
2017-2018

- POSITIIVINEN LV JOKAISESTA LAPSESTA. POSITIIVISIA ASIOITA LAPSESTA MIETTII VANHEMMAT, HENKILÖKUNTA, KAVERIT JA LAPSI ITSE.

VASUKESKUSTELUN ALUSSA KÄYDÄÄN LV LÄPI, LAPSI ON KESKUSTELUSSA MUKANA.

- TUETAAN VAHVUUKSIA, OTETAAN VAHVUUDET OSAKSI SUUNNITELUA TEEMALLA: TÄNÄÄN ON MINUN PÄIVÄNI, MINUN VUORONI LOISTAA.

- KUUNNELLAAN LAPSIA HERKÄLLÄ KORVALLA!

- SANOTETAAN ASIOITA LUONTEENVAHVUUKSIEN KAUTTA

- MALLINNETAAN HUOMAAMAAN HYVÄÄ

- ILOITAAN YHTEISISTÄ ONNISTUNEISTA HETKISTÄ!

- HUOMATAAN HYVÄÄ MYÖS KAVEREISSA.

- HUOMATAAN JA KEHITETÄÄN TIMPUREIDEN VAHVUUKSIA RYHMÄNÄ, RYHMÄTYÖTAIDOT.

017

VANHEMMAT:

Reipas
Iloinen
Luikunnallinen
Toiset huomioon ottava
Kaikkien kaveri
Puhelias
Halailee mielellään
Hyvä mielikuntus

PÄIVÄKOTI:

REILU
HYVÄ KAVERI
YSTÄVÄLLINEN
AUTTAVAINEN
KIVAT LEIKIT
SINNIKÄS

LAPSI:

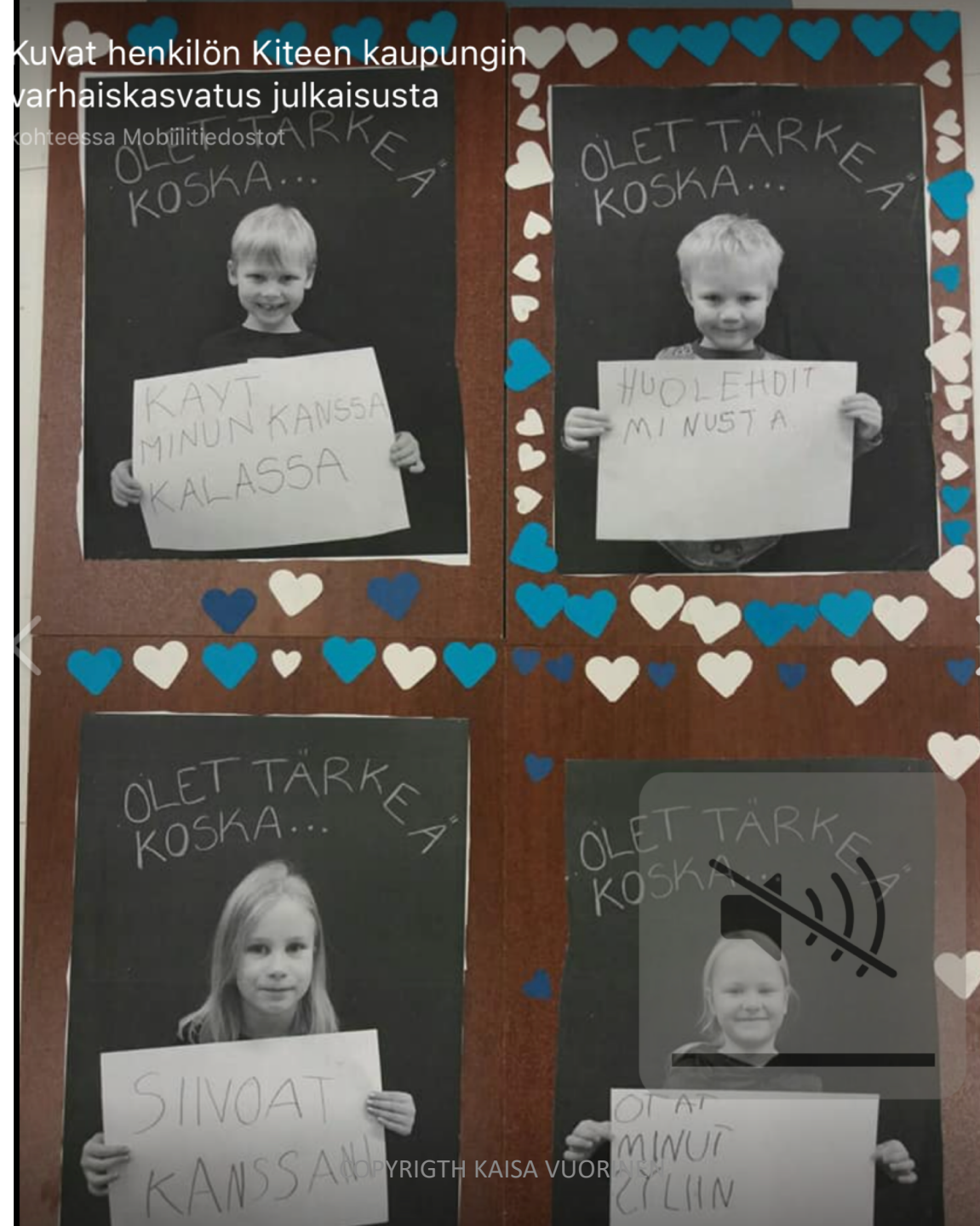
HYVÄ
"MUISTIPELEISSÄ"
HYVÄ
"LEIKKIJÄ"
EN LÖYÖ OLEN
KAKKIEN KAVERI
HYVÄ ESKARISSA

Kuvat henkilön Kiteen kaupungin
varhaiskasvatus julkaisusta
kohteessa Mobiilitiedostot

Kotitehtävä!

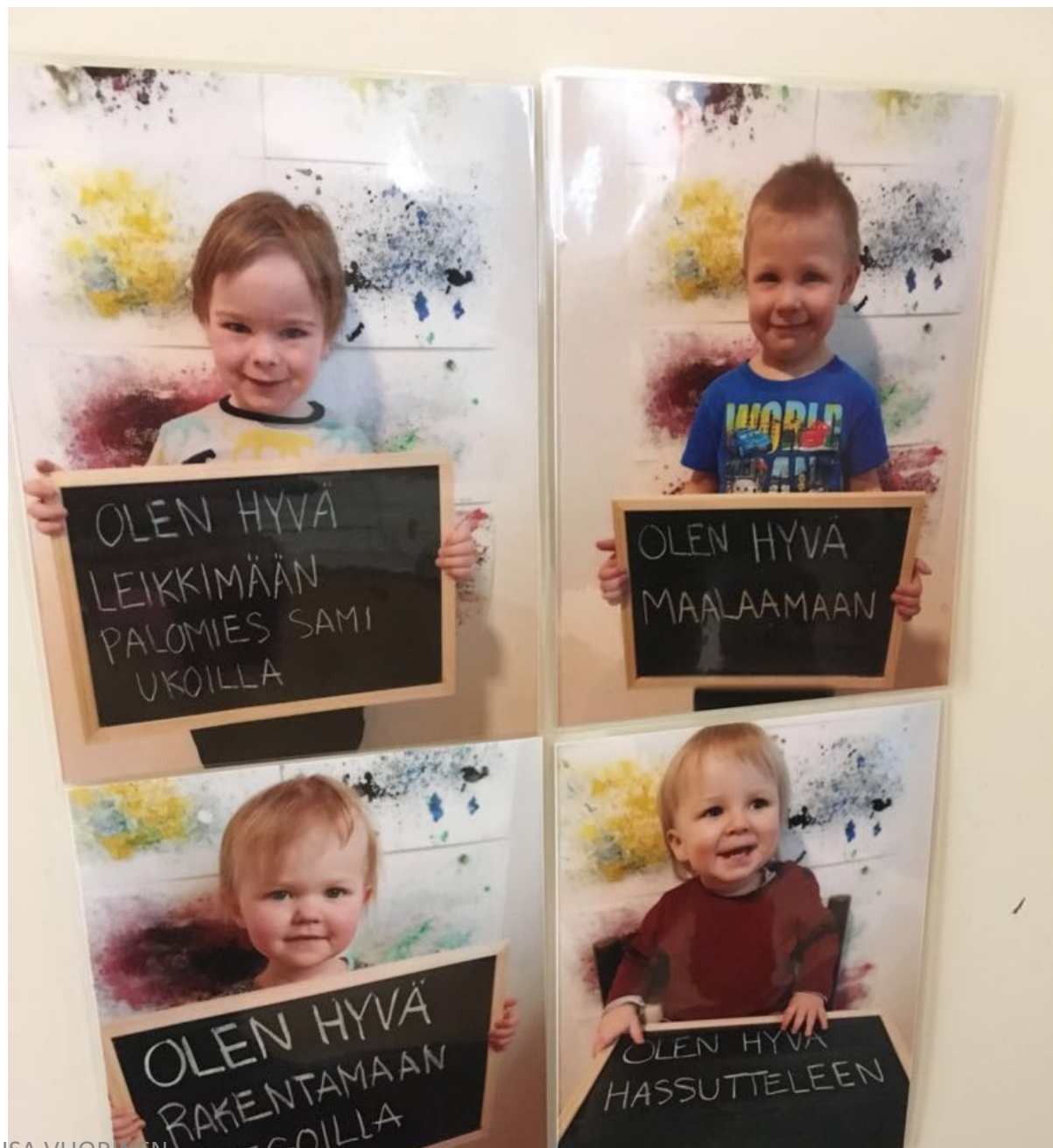
LUMIJOKI

COPYRIGHT KAISA VUORINEN

YLIVIESKA, MUSAMURUNEN

VAHVUUS KÄDET

MUSAMURUNEN, YLIVIESKA

Tuulikanteleen pk, Joensuu

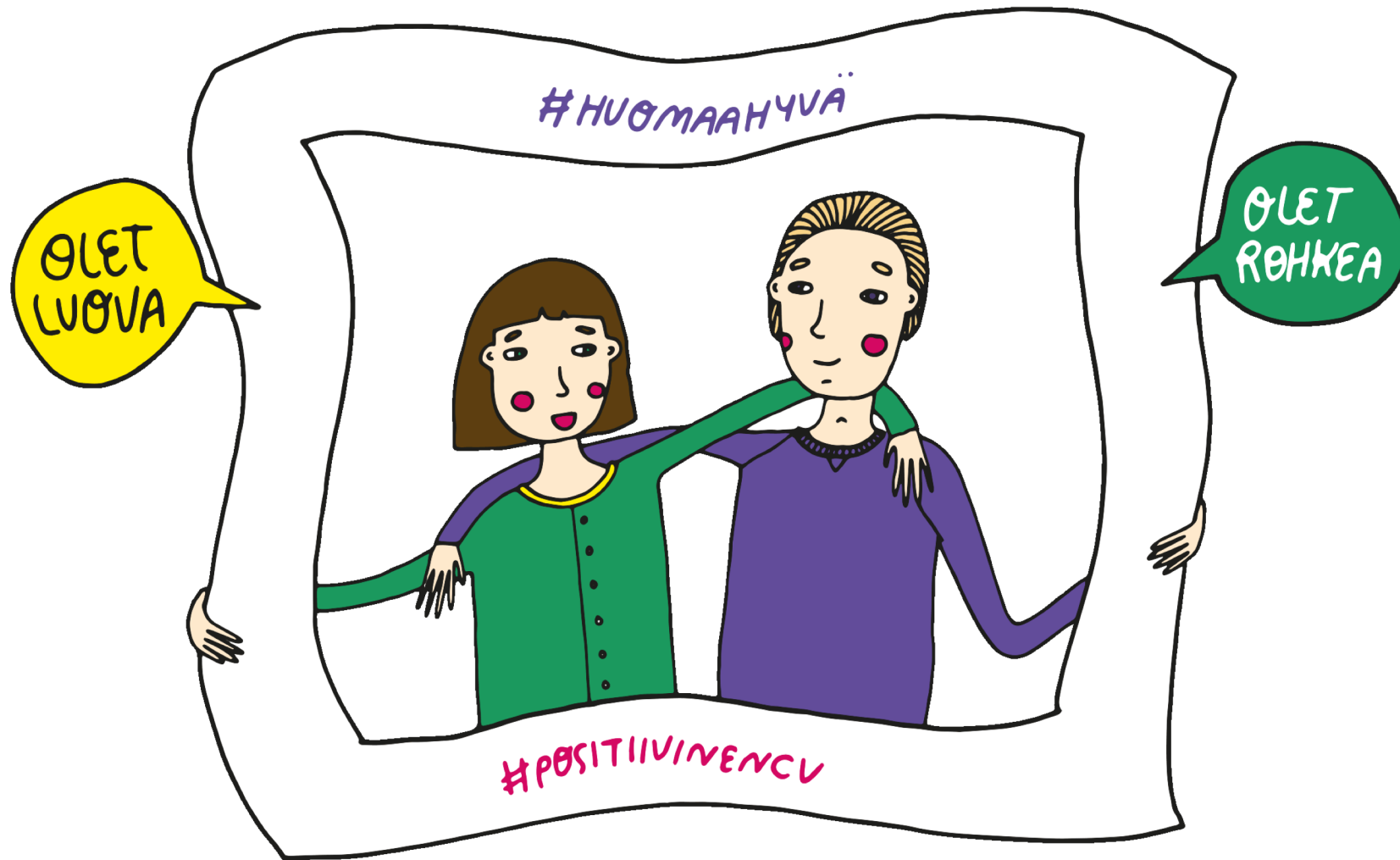

KEHUKKEHYS!

COPYRIGHT KAISA VUORINEN

♥ AURIN-
KOISTA
PÄIVÄÄ

♥ ILOISIA
AJATUKSIA
SINULLE

♥ JA SUUKKO-
SULLE

♥ KIITOS
ETTA OLET
SIINÄ

♥ JA SUUKKO-
SULLE

♥ SÄ OOT
SÖPÖ

♥ VOIMAHALI
SULLE

♥ OLET
VARMASTI
ROHKEA

♥ OLET
KOMEA/
KAUNIS

♥ OLET
ILOISEN
NÄKÖINEN
KAVERI

♥ OLET
ILOISEN
NÄKÖINEN
KAVERI

♥ IHANAA
TALVIPÄIVÄÄ
SINULLE

Seuraavat diat: Ollilan päiväkotit Joensuu

- Esimerkkejä Positiivisen pedagogiikan käytännön toteutuksesta

Positiivinen pedagogiikka pienryhmän arjessa

Oma perehtyminen asiaan,
työstäminen

Vahvuuskieli osaksi arkea,
sanoita lapsille

Onnistumiset näkyväksi

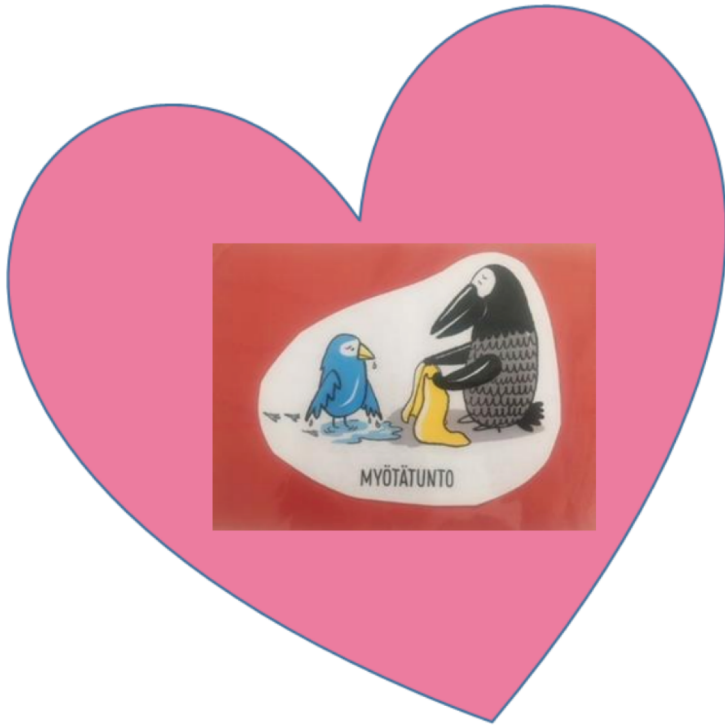

Turvallinen,
salliva ilmapiiri

Anna kannustava, rohkaiseva
myönteinen palaute

Opitaan ja erehdytään... sinnikkäästi

Riittävästi näitä...

... nämä mahdollistuu

Rakkauden mikrohetket

- Lämpö
- Läheisyys
- Kehu
- Kosketus
- Peukutus, tsemppaaminen
- Hymy
- Läpsy (yläfemman)
- Suputus ("Arvaa kuka on ihana?")
- Sopimukset
- Päivän hali
- Silitys
- Kehuminen
- Kuunteleminen
- Huumori

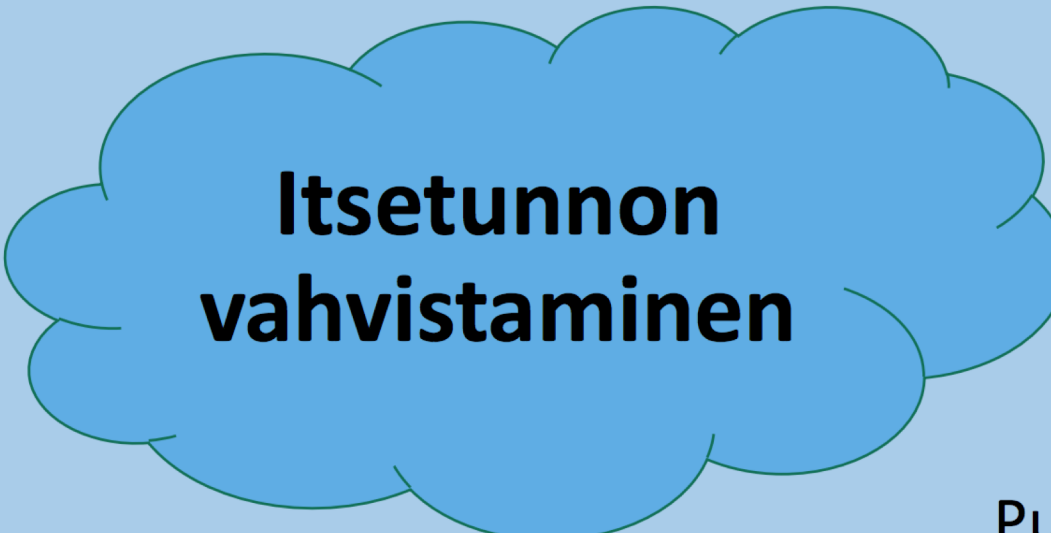
MIKROHETKET SYNNYTTÄVÄT UUSIA MIKROHETKIÄ

Jokainen kokee itsensä
tärkeäksi juuri sellaisena
kun on

Huomataan hyvät
pienet teot arjessa

Hyväksytään jokainen
yksilönä

Itsetunnon vahvistaminen

Koetaan haasteet opittavissa
olevina taitoina

Puhutaan onnistumiset
vanhemmille lapsen
kuullen

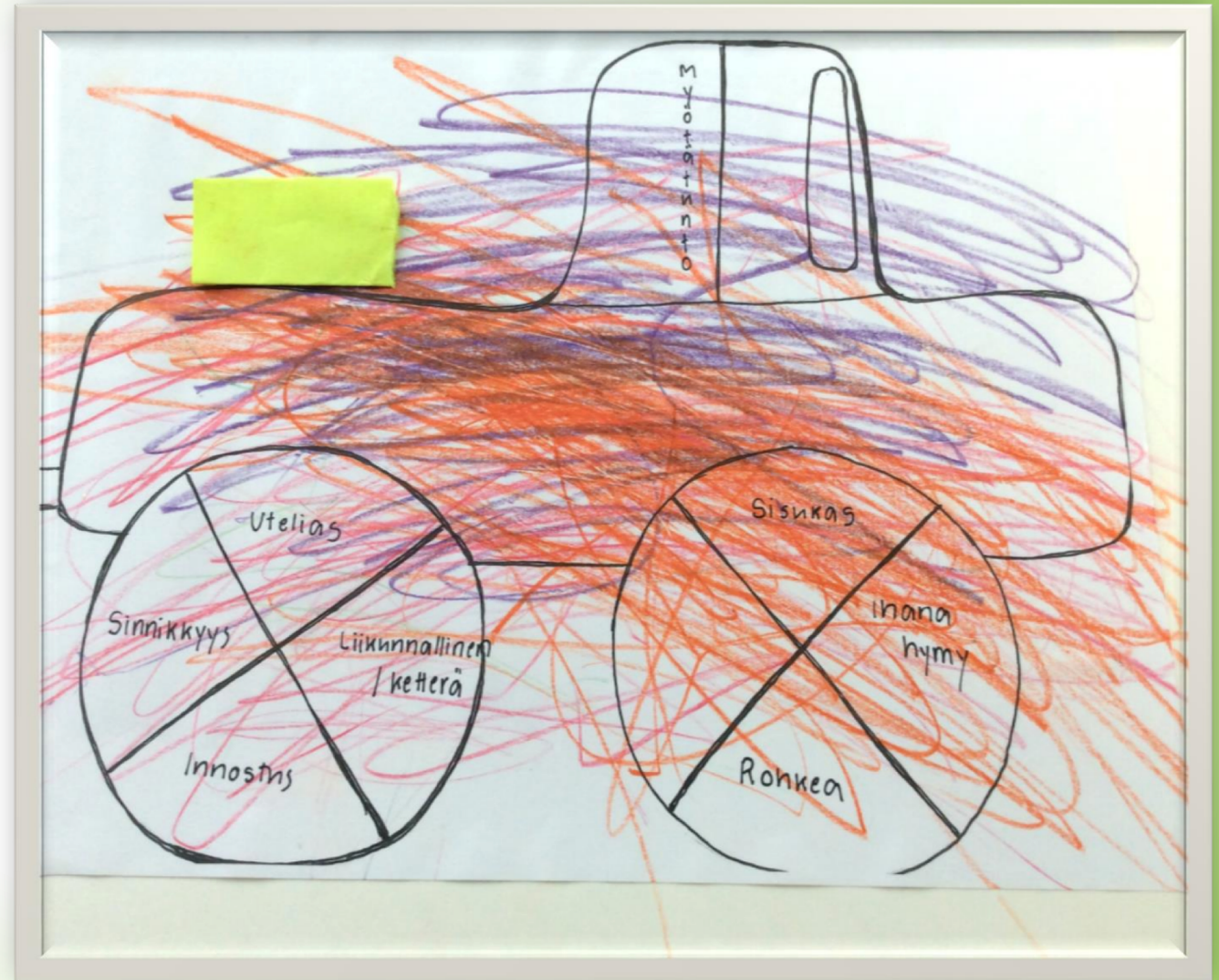

- Vuorovaikutussuhde rakentuu myönteisten asioiden perustaan
- Enemmän huomiota lapsen taitoihin ja vahvuuksiin, unohtamatta haasteita.
- Oma asenne ja työskentelyote lapsen haasteisiin tai pulmiin on muuttunut.

Vuorovaikutus vanhempien kanssa

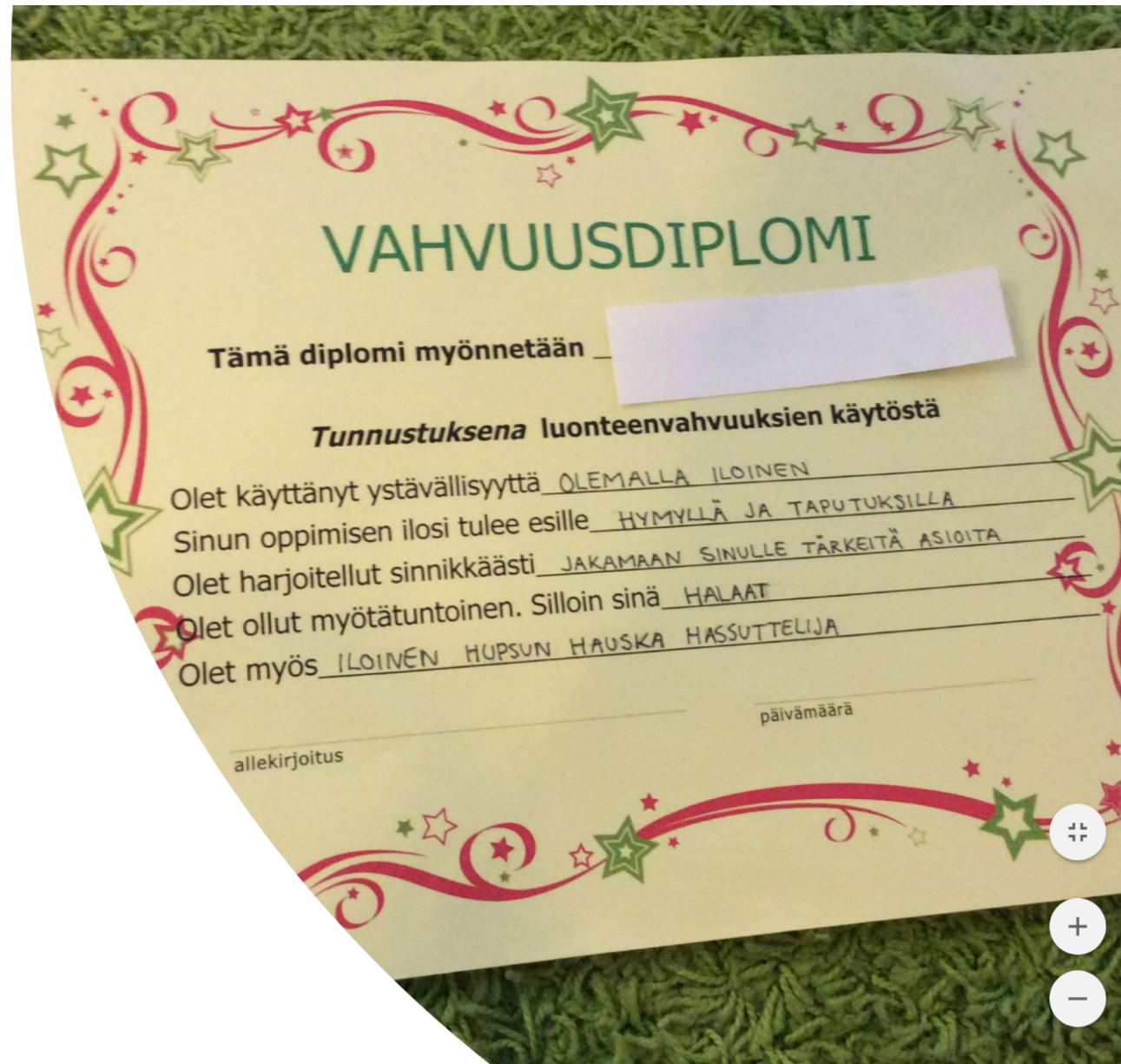
- Positiivinen CV
- Vahvuudet, taidot ja voimavarat kantavat haasteellistenkin asioiden läpi.
- Yhteistyön aloitus usein pienten ryhmässä

Positiivisen pedagogiikan harjoitukset

- Pienten lasten kanssa harjoituksia soveltaen ja muokaten
- Kommunikoinnin tukena kuvia
- Lapsen havainnointi, pedagoginen dokumentointi
- Kuvia, tarinoita, satuja, draamaa, leikkejä, yhteisöllisyyttä ja yhdessä tekemistä

HUOMAA HYVÄ! – eläväksi Pelimannissa

Jos haluat, että lapsi kohtelee toisia ystävällisesti, näytä omalla esimerkilläsi, millaista ystävällinen kohtaaminen on.

YSTÄVÄLLISYYS

- Katso lasta hyväksyvästi.
- Puhuttele häntä kunnioittavasti.

Kun opetat lapselle sinnikkyyttä, ole sinnikäs sinnikkyiden opettamisessa.

SINNIKKYYS

- Sanoita lapselle, mitä sinnikkyys on.
- Kehu. Kannusta. Kehu. Kannusta... (sinnikkäästi).

Jotta lapsi oppisi säätelemään omaa toimintaansa, tulee häntä opettaa ymmärtämään omaa toimintaansa.

ITSESÄÄTELY

- Kerro lapselle, että ei haittaa, jos harmittaa.
- Opeta ja osoita, että kaikenlaiset tilanteet voidaan ratkaista keskustelemalla ja sopimalla.

Jos lapset eivät innostu toiminnasta, pysähdy ja pohdi, onko toiminta lapsilähtöistä.

INNOKKUUS

- Anna lapsen itse löytää ja oivaltaa.
- Kuuntele. Mahdollista. Innosta.

Jos haluat, että lapsi osaa kiittää, näytä miten kiitetään.

KIITOLLISUUS

- Kiitä lasta vähintään kerran päivässä.

Jos haluat, että lapsi oppii olemaan reilu muille, ole ensin reilu hänelle. Reiluus vahvistaa luottamusta.

REILUUS

- Huomio kaikkia lapsia tasapuolisesti.
- Ole johdonmukainen. Pidä kiinni lupauksistasi.

*Mitä tulee paikalle, kun sinä tulet paikalle?
Millaiset HUOMAA HYVÄ -ryhmätyötaidot sinä omaat?*

RYHMÄTYÖTAIDOT

- Toimi itse niin kuin opetat.

COPYRIGHT KAISA VUORINEN

**Mitä viet mukanasasi?
Mitä voit luvata itsellesi entä
Toisille?**

kaisa.vuorinen@helsinki.fi

Positiivinen pedagogiikka

@kaisavuo

kaisavuorinenn

kaisavuorinen.com

COPYRIGHT KAISA VUORINEN